

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำหนดราคาเช่าใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๙

ตามที่กฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้บัญญัติให้ ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชการต้องส่งคืนชั้นรองเมื่อได้รับพระราชทาน ชั้นตราสูงขึ้น หรือผู้รับมรดกของผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่วายชนม์ซึ่งมีหน้าที่ต้องส่งคืน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืน แล้วแต่กรณี แต่ไม่สามารถนำ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ส่งคืนได้ จะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเหรียญราชการนั้น ประกอบกับ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๓ อนุมัติในหลักการให้ปรับราคาใหม่ทุก ๓ ปี และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ (๔) ได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ ส่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา สำนักนายกรัฐมนตรีจึงออกประกาศกำหนดราคาเช่าใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๙ ตามบัญชีท้ายระเบียบนี้ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

บัญชีราคาขดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชอิสริยาภรณ์
ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ลำดับที่	รายการ	ราคาขดใช้(บาท)
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายหน้า	
๑	ปฐมจุลจอมเกล้า	๓,๕๒๙,๗๔๒
๒	ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	๖๕๔,๓๘๔
๓	ทุติยจุลจอมเกล้า	๔๐๖,๘๒๖
๔	ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	๓๐๗,๓๖๖
๕	ตติยจุลจอมเกล้า	๒๗๗,๔๔๒
๖	ตติยานุจุลจอมเกล้า	๖๑,๕๘๘
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายใน	
๗	ปฐมจุลจอมเกล้า	๑,๔๕๒,๖๐๒
๘	ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	๔๔๕,๑๖๖
๙	ทุติยจุลจอมเกล้า	๓๗๕,๔๔๒
๑๐	ตติยจุลจอมเกล้า	๒๖๑,๒๓๐
๑๑	จตุตถจุลจอมเกล้า	๖๖,๐๖๔
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก	
๑๒	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	บุรุษ ๔๒,๓๙๒
๑๓	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก	สตรี ๓๓,๖๒๖
๑๔	ประถมาภรณ์ช้างเผือก	บุรุษ ๒๘,๖๕๘
๑๕	ประถมาภรณ์ช้างเผือก	สตรี ๒๖,๗๕๐
๑๖	ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก	บุรุษ ๑๗,๑๗๔
๑๗	ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก	สตรี ๑๓,๖๖๘
๑๘	ตริตาภรณ์ช้างเผือก	บุรุษ ๗,๔๙๐
๑๙	ตริตาภรณ์ช้างเผือก	สตรี ๗,๘๙๖
๒๐	จัตุมหาภรณ์ช้างเผือก	บุรุษ ๔,๓๘๖
๒๑	จัตุมหาภรณ์ช้างเผือก	สตรี ๔,๓๘๖
๒๒	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	บุรุษ ๔,๑๗๒
๒๓	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก	สตรี ๔,๑๗๒
๒๔	เหรียญทองช้างเผือก	บุรุษ ๒,๔๑๔
๒๕	เหรียญทองช้างเผือก	สตรี ๒,๗๘๖
๒๖	เหรียญเงินช้างเผือก	บุรุษ ๒,๓๒๔
๒๗	เหรียญเงินช้างเผือก	สตรี ๒,๖๖๘

ลำดับที่	รายการ	ราคาขดใช้(บาท)
	<u>เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย</u>	
๒๘	มหาวชิรมงกุฎ บุรุษ	๖๖,๓๕๐
๒๙	มหาวชิรมงกุฎ สตรี	๔๗,๒๙๔
๓๐	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๒๙,๙๖๐
๓๑	ประถมาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๒๓,๕๕๐
๓๒	ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๑๗,๑๑๒
๓๓	ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๑๒,๓๐๔
๓๔	ตรีตาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๖,๕๒๐
๓๕	ตรีตาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๖,๗๖๒
๓๖	จัตราภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๔,๓๘๖
๓๗	จัตราภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๔,๓๘๖
๓๘	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย บุรุษ	๔,๑๗๒
๓๙	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย สตรี	๔,๑๗๒
๔๐	เหรียญทองมงกุฎไทย บุรุษ	๒,๐๒๒
๔๑	เหรียญทองมงกุฎไทย สตรี	๒,๕๒๐
๔๒	เหรียญเงินมงกุฎไทย บุรุษ	๒,๐๒๒
๔๓	เหรียญเงินมงกุฎไทย สตรี	๒,๕๑๒
	<u>เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์</u>	
๔๔	ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๓๘,๘๕๐
๔๕	ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๓๒,๘๙๔
๔๖	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๑๘,๕๓๖
๔๗	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๑๗,๔๔๘
๔๘	ตติยดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๘,๗๖๐
๔๙	ตติยดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๑๐,๐๒๖
๕๐	จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๔,๗๐๘
๕๑	จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๔,๙๒๒
๕๒	เบญจมติเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๔,๗๐๘
๕๓	เบญจมติเรกคุณาภรณ์ สตรี	๔,๙๒๒
๕๔	เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๓,๖๕๐
๕๕	เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๓,๗๐๖
๕๖	เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ บุรุษ	๓,๖๗๒
๕๗	เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ สตรี	๓,๗๓๒

ข้อมูลประกอบการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์
หรือขอใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย

๑. กฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช ๒๔๘๔ บัญญัติกรณีที่ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สรุปได้ดังนี้

๑.๑ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้นในตระกูลใด ต้องส่งคืนชั้นรองของตระกูลนั้น

๑.๒ กรณีที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เรียกคืน ต้องส่งคืนทุกชั้นตราตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

๑.๓ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์วายชนม์ ผู้รับมรดกต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุกชั้นตรา ยกเว้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน

๑.๔ ถ้าส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนตามที่กฎหมายบัญญัติไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ต้องขอใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

๒. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รวมทั้งการจัดเตรียมเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพื่อทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายสำหรับพระราชทาน และการรับคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๓. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอความร่วมมือให้หน่วยงานต่าง ๆ เร่งรัดให้บุคลากรในสังกัดส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กฎหมายบัญญัติมาอย่างต่อเนื่อง และได้ดำเนินการจัดซ่อมเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับคืนให้มีสภาพใหม่เพื่อใช้หมุนเวียนสำหรับการพระราชทานในปีต่อไป ดังนั้น การส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กฎหมายบัญญัติ นอกจากจะเป็นการปฏิบัติตามกฎหมายและโบราณราชประเพณีแล้ว ยังนับเป็นการสนองพระมหากรุณาที่ทรงมีต่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดภาระในด้านงบประมาณสำหรับการจัดสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ขึ้นใหม่อีกด้วย

๔. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๓ ให้ปรับราคาขอใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมายทุก ๓ ปี และให้กระทรวง ทบวง กรม กำชับภาคส่วนในส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดจัดทำประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน และให้ติดตามเร่งรัดผู้ที่ยังมิได้ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายให้ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากไม่สามารถส่งคืนได้ให้ขอใช้ตามราคาที่กำหนด

๕. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ให้หัวหน้าส่วนราชการเร่งรัดการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด และให้นำเรื่องการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในกรณีเลื่อนชั้นตรา

สูงขึ้นด้วย ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะกรรมการได้แจ้งให้ส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติแล้ว ตามหนังสือที่ นร ๐๕๐๘/ว ๔๒ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๖

๖. กรณีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่จะส่งคืนชำรุด มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๖.๑ กรณีชำรุดเล็กน้อย เช่น สีลงยาแตก สลักยึดหลุดแต่ส่วนประกอบทุกชิ้นส่วน อยู่ครบ สามารถส่งคืนได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อม

๖.๒ กรณีชำรุดในสาระสำคัญ เช่น ถูกไฟไหม้จนเสียรูปลักษณะ จะไม่สามารถส่งคืนได้

๖.๓ กรณีส่วนประกอบบางส่วนสูญหาย ให้ติดต่อสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการส่งให้หน่วยงานผู้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ซ่อมเพิ่มเติมส่วนประกอบให้มีสภาพ สมบูรณ์ก่อนส่งคืน ทั้งนี้ ผู้ที่ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการซ่อม

๗. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ส่งคืนต้องเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน หรือได้รับจ่ายจากสำนักเลขาธิการคณะกรรมการเท่านั้น เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ซื้อหรือจัดหา มาจากที่อื่นใดเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอมและไม่สามารถส่งคืนทดแทนได้

๘. ผู้ที่จะส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเงินชดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ส่งได้ที่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ดังนี้

๘.๑ หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งจะรวบรวมส่งสำนักเลขาธิการคณะกรรมการต่อไป

๘.๒ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ภายในบริเวณทำเนียบรัฐบาล โดยติดต่อที่ กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โทร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๘๖๕ กรณีชดใช้ราคาแทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเช็คหรือตัวแลกเงิน ขอให้ส่งจ่ายสำนัก เลขาธิการคณะกรรมการ และส่งสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ถนนนครปฐม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๙. เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนจากผู้ใดแล้ว ขอให้เขียน ป้ายชื่อติดไว้ที่เครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นด้วย เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการในภายหลัง โดยเฉพาะกรณีที่พบว่าเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอม

กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอม เช่น รูปลักษณะ สี ขนาด หรือน้ำหนัก แตกต่างไปจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับจากสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ หรือไม่ปรากฏเครื่องหมายผู้สร้าง ให้แจ้งผู้ส่งคืนทราบเบื้องต้นแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการ คณะกรรมการพิจารณาต่อไป

๑๐. เมื่อสำนักเลขาธิการคณะกรรมการได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเงินชดใช้ราคาแทน เครื่องราชอิสริยาภรณ์แล้ว จะออกหลักฐานใบรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือใบเสร็จรับเงินให้แก่ ผู้ส่งคืนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน และจะบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนฐานันดรต่อไป